

ನಾಲ್ಕೂವರೆಗೆಲ್ಲ ಯಾನ ಆರಂಭವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ರಭಸ ಗತಿಯ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿವ ತಗಾಳಿ ನಸು ಅಲುಗಾಟದಿಂದ ಸೀಟುಗಳೆಲ್ಲ ತೊಟ್ಟಲುಗಳೇ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿದ್ರಾದೇವಿಯ ಮಡಿಲ ಕಂದಮ್ಮಗಳೇ. ಚಿದಾನಂದನಿಗೆ ಆಗ ಡ್ರೈವರ್ ಯಾ ಕ್ಲಿನರ್ ನೋಂದಿಗೆ ಓಸುಗುಡುವ ಸಲ್ಲಾಪ, ನಗೆಚಾಟಿಕೆ.

ಆದರೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಗಾಢ ವಿಷಣ್ಣತೆ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ, ಅವನೊಬ್ಬ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನೋ ವೇದಾಂತಿಯೋ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ... ಏನೆಲ್ಲ ಕಲ್ಪಿಸ ತೊಡಗಿದ್ದಳು ಮೈತ್ರಿ, ತುಸು ಕೊರಗು ಹಿಡಿದು. ಹೀಗಾಗಿ ಊಟ ತಿಂಡಿಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಾಗಿ ಕಾದು ಜತೆಗೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದಷ್ಟೂ ಏಕಾಂತ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ತೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆಳೆಯುವ ಯತ್ನ ಹಿಡಿದು. ಮಾತು... ಮಾತು... ಮಾತು ಸದುದ್ದೇಶದ ಲೇಪನ ಇತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುಶ್ರೀಗೆ ಧನ್ಯತಾಳ ಕಂಪೆನಿ ದೊರೆತದ್ದು ಮೈತ್ರಿಗೆ ನಿರಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಚಿದಾನಂದನನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು.

ಇಂಥದ್ದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ. ಚಿದಾನಂದನ ಮನೋ ಲಕರಿಯ ಜಾಡಿಗಾಗಿ ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು ಮೈತ್ರಿ.

‘ಚಿದೂ... ಒಂದು ನಿರ್ವಾತದಲ್ಲಿ ಚೆಲುವನ್ನು, ಹಿತದ ಆಸ್ವಾದ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬಲ್ಲವನೇ ಕಲಾವಿದ, ಅಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವ ನೀನುಕೆ ಈಗ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ತಳ್ಳಿ ಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ದೀ ಅಂತ ನಂಗೆ ನಿಜ್ಜಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ... ನಾನು ಒಂದಿಷ್ಟೇ ಸಂಗೀತ ಕಲ್ಪಿದ್ದಾದ್ರೂ ಆಗಾಗ ಕೀರ್ತನೆ, ಭಾವಗೀತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಡ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟಾದ್ರೂ ಇಂಟ್ರೆಸ್ಟ್ ಉಂಟು. ಯಾವುದೇ ಕಲೆ ಸುಖ ಕೊಡುತ್ತಾ ದುಖುವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ನೀನಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಲೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ?’

‘ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ಅಕ್ಕ, ಪುರುಸೊತ್ತೂ ಇಲ್ಲ... ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಅನ್ನಿಸಿದೆ... ಯಾರಿಗಾಗಿ?..’

‘ನನ್ನೆ ಗೊತ್ತು ಚಿದೂ... ನೀನೀಗ ಏಕಾಂಗಿ.. ಶೂನ್ಯ ಮನಸ್ಸು... ಅದು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮುಕ್ತವಾಗ್ತೆ... ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗ್ತದೆ... ಈಗ ನೀನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೂ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯಬಿಡು, ಫ್ರೀ ಇದ್ದಾಗ... ನಿನ್ನ ಪೈಂಟಿಂಗ್ ಕಂಟೆನ್ಯೂ ಮಾಡು... ಹಾಗೇ ಆಪ್ಟಿಮಿಸ್ಟ್ ಆಗಿರ್ಬೇಕು ಆಯ್ತಾ?’

‘ಆಯ್ತು ನೋಡ್ತಾ...’ ಆರೆ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರಮಿಸಿದ ವಿರಾಗಿ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರ ಊಟ.

* * *

ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿದ್ದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಯ ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಹರವಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹ. ದೇವಿಯ ಚೆಲುವದನದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿತ್ತು ಒಂದು ಮೋಹಕ ಸ್ನಿಗ್ಧ ಮಂದಹಾಸ. ಅದರಿಂದ ಮುಖಕ್ಕೆ ಶೋಭೆಯೋ ಸುಂದರವದನದಿಂದ ಮಂದಸ್ಥಿತಕ್ಕೆ ಚೆಲುವೋ ಹೇಳಬಲ್ಲವರಾರು? ಎರಡೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಎನ್ನಬಹುದಷ್ಟೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿಂಚಿನ ಬೊಟ್ಟಿನಂತಹ ಮೂಗುತಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಣಿ ಮಾಲೆಗಳು ಆ ಸ್ತ್ರೀವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದ ಅಪೂರ್ವ ಶೋಭೆಯ ತಂಪನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪರವಶ ಮೂರ್ತಿಗಳೇ ಎಲ್ಲ. ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಥೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ರೋಚಕ. ಪರಶಿವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯನನ್ನು ವರಿಸಲೊಲ್ಲದೆ ಕಾದು ನಿಂತೇ ತಪಗೈವ ದೇವಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಅಚಲನಿಷ್ಠೆ, ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯ ಕಥೆ ಕೇಳಿದ ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೋಡಿದಷ್ಟೂ ಹಿಂಗದ ತೃಪ್ತಿ.

ನಾಲಿಗೆ
ನಾಲಿಗೆ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡಿ
ಎಂದರು ಟೀಕಾಕಾರರು
ಹುಚ್ಚಪ್ಪರು!
ನಾಲಿಗೆ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹೇಗೆ
ಮಾತನಾಡುವುದು?
★ ಕಾಸರೆಗೋಡು ಅಶೋಕ್
ಕುಮಾರ್

ಈಶ್ವರ

ಕೇಳಲಾಗದ ದೃಷ್ಟಿ...

ಇನ್ನೇನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಡಬೇಕು ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಗದ್ದಲ, ಗಲಿಬಿಲಿ, ಏನೋ ಕೋಲಾಹಲ. ಹೊರಗೆ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್‌ನ ಬಸ್ಸು ನಿಂತಿತ್ತು. ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜನಜಂಗುಳಿ... ಮೆಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಯುವತಿಯೊಬ್ಬಳು ಕುಸಿದು ಕೂತಂತೆ. ಚಿದಾನಂದನಿಗೆ ಏನೋ ಅಸಹಜವಾದ್ದು ಘಟಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾದರೂ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು.

‘ನೀವೆಲ್ಲ ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ ಕೂತಿರಿ ಅಕ್ಕ... ಈಗ ಬಂದೆ...’

ದಾಪುಗಾಲಲ್ಲಿ ಅತ್ತ ಧಾವಿಸಿದಾತನನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು. ಐದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮರಳಿದ್ದ ಆತ, ಮಂಕುಗಟ್ಟಿದ ಮುಖ ಹೊತ್ತು. ಈ ಬಸ್ಸಿನೊಳಗೊ ಗಜಬಿಜಿ... ಜೇನ್ನೋಣಗಳಂತೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹಾರಾಟ, ಇಣುಕುವಿಕೆ ಕೆಲವರದು...

‘ಏನಾಯ್ತು ಚಿದು? ಅಲ್ಲೇನು ಗಲಾಟೆ...?’ ‘ಬೇರೆ ಟ್ರಾವೆಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆ ಗ್ಯೂಪಿನ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು, ಬಸ್ಸಿನೊಳಗಾಗ ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದಂತೆ... ಅವಳಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ...’

‘ಯಾರವಳು... ಏನಾಯ್ತಂತೆ ಅವಳಿಗೆ...?’

‘ಆ ಹುಡುಗಿ ನಮ್ಮೂರಿನವಳೇ ಅಂತೆ. ‘ದೀಪ್ತಿ’ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತ ಅಕ್ಕ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಪ್ರಯಾಣದ ಆಯಾಸ, ವೀಕ್‌ನೆಸ್‌ಗೆ ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದಿರ್ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಕ್ಕ... ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬು ಹೆಂಗಸು ಅವಳಿಗೆ ಟಿ.ಬಿ. ಉಂಟಂತೆ ಅಂತ ಪಿಸು ಪಿಸುಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು... ಹೌದಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ... ಏನು ಜನವೋ...? ಅವಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಿಲ್ಲ ಅಂತನೂ ಹೇಳಿದ್ದು...’

ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ತುಂಬಿಕನ್ನು ಕರುಣಾರಸದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಅದ್ದಿ ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ಚಿದಾನಂದ, ಅತ್ತಲೇ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರುತ್ತ.

ಮೈತ್ರಿಯೂ ಕರಗಿದಳು... ‘ಹೌದಾ... ಯಾರಾ ಏನಾ? ಪಾಪ...’

* * *

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನ ಗಿಡಮರಗಳ ಚಾಮರಸೇವೆಯಿಂದ ತಗಾಳಿ ಮೈತುಂಬಿದರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಇಂಚರ ಕಿವಿ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಸುಪ್ರಸನ್ನ ಸಮಯ. ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲ ಹೋಟೆಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿದ್ದರು. ಬೆಳಗ್ಗಿನ ಉಪಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚಿದಾನಂದ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದವನು ಮೈತ್ರಿಯ ಬಳಿ ಆಸೀನನಾದ. ಅವಳತ್ತ ಬಾಗಿ ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ತನ್ನ ಪ್ರವರ.

‘ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದದ್ದಿದೆ ಅಕ್ಕ... ಆದರೆ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಗೂಟ ಸುತ್ತುವ ಗಾಣದ ಎತ್ತಾಗಿಿದ್ದೆ... ಈ ಸಲ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂತು, ಗಟ್ಟಿಯಾಗ್ತ ಹೋಯ್ತು...’

‘ವಾವ್... ಏನದು?’

‘ದೇವಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಕಥೆ ಏನೇ ಇರಲಿ... ಆ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯ ಹಿಂದೆಯೂ ಚಂದದ, ಛಲದ ಕಥೆ ಉಂಟು ಅಂತಾದ್ರೆ, ನಾನು ಯಾಕೆ ತಾಳೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಛಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ್ಬದು?... ಅದೇ ಪೈಂಟಿಂಗ್, ಬಗ್ಗೆ...?’

‘ಹೌದಾ? ವೆರಿಗುಡ್... ಅಂತೂ ನಿನ್ನೆ ಕಲಾರಾಧನೆಯ ಒಂದು ಗುರಿ ಸಿಕ್ಕಿತು... ಅದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗ್ಲಿ... ಬೆಸ್ತ್ ಆಫ್ ಲಕ್...’

‘ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್... ಮಲಗಿದ್ದವನನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸಿದ್ದಿ... ಈಗ ನನ್ನ ಆಮೆಯ ನಡಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ... ಇದೇ ಎಪ್ರಿಲ್ 15 ರ ವಿಶ್ವಕಲಾದಿನದಂದು ಮತ್ತೆ ಕುಂಚ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ... ಒಳ್ಳೇದಿನ ಬೇಕಲ್ಲಾ...?’

‘ಖಂಡಿತಾ... ಜಡತ್ವಕ್ಕಿಂತ ಮೆಲುನಡಿಗೆಯೇ ವಾಸಿ ಅಲ್ಲಾ...? ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೆಸ್ತ್ ಆಫ್ ಲಕ್...’

ಅವನ ಕೈ ಕುಲುಕಿ ಸುಂದರ ನಗೆ ತೇಲಿಸಿದಳು ಮೈತ್ರಿ.

* * *

ಅಂದು ಮುಕ್ತಾಯದ ಮಂಗಳ ಹಾಡಲಿತ್ತು, ಎಂಟು ದಿನಗಳ ವಿಹಾರ, ಪ್ರವಾಸ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲೂ ಮೊಳೆತಿದ್ದ ಆತ್ಮೀಯ ನಂಟಿನ ಭಾವ ಗಾಢವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶನಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳ ಕವಲು. ದೂರವಾಗಿ, ಚರವಾಗಿ ನಂಬ್ರುಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಳಾಸ ವಿನಿಮಯ, ಶುಭ ವಿದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಾರೈಕೆ, ಕೈಕುಲುಕಾಟದ ಭಂಗಿಗಳಿಂದ ಬಸ್ಸು ವಿದಾಯಕೂಟದ ವೇದಿಕೆಯಾಯ್ತು. ಮೈತ್ರಿ, ಚಿದಾನಂದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.